

**УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ВО СКОПЈЕ
ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКА
ЛИТЕРАТУРА**

**UNIVERZITA KONŠTANTÍNA FILOZOFA
V NITRE
FILOZOFICKÁ FAKULTA**

II. Меѓународен научен собир МАКЕДОНСКО-СЛОВАЧКИ КНИЖЕВНИ, КУЛТУРНИ И ЈАЗИЧНИ ВРСКИ

II. Medzinárodná vedecká konferencia MACEDÓNSKO-SLOVENSKÉ LITERÁRNE, KULTÚRNE A JAZYKOVÉ VZŤAHY

**под покровителство на претседателот на Република Македонија
д-р Ѓорге Иванов**

**Македонска академија на науките и уметностите
Бул. Крсте Мисирков 2, П. Ф. 428, 1000 Скопје**

Скопје, 2 – 3 јули 2015

Skopje, 2 – 3 júla 2015

**Собирот се одржува со финансиска поддршка на
Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје**

П Р О Г Р А М А / PROGRAM

Организациски одбор / Organizačný výbor: проф. д-р Маја Јакимовска-Тошиќ, проф. д-р Илија Велев, проф. д-р Валентина Миронска-Христовска, проф. д-р Соња Стојменска-Елзесер, doc. PhDr. Zvonko Taneski, PhD., doc. PhDr. Peter Ivanič, PhD., Mgr. Martin Husár, PhD., м-р Славчо Ковилоски

ЧЕТВРТОК / ŠTVRTOK, 2.7.2015

09.00 – 09.30

Регистрација на учесниците

09.30 – 10.15

Поздравни говори / Príhovory

Љупчо Коцарев, потпретседател на Македонската академија на науките и уметностите

Martin Bezák, veľvyslanec Slovenskej republiky v Macedónskej republike

Ѓорѓи Филипов, амбасадор на Р. Македонија во Р. Словачка (со седиште во Виена)

Маја Јакимовска-Тошиќ, директор на Институтот за македонска литература во Скопје

Peter Ivanič, riaditeľ Ústavu pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda na Filozofickej fakulte UKF v Nitre

Ѓорге Иванов, претседател на Република Македонија

ПРОМОЦИИ / PPREZENTÁCIE

проф. д-р Ана Мартиноска, doc. PhDr. Miloslav Vojtech, PhD. – промоција на зборникот од првиот меѓународен собир *Macedónsko-slovenské literárne, kultúrne a jazykové vzťahy / Македонско-словачки книжевни, културни и јазични врски* (Redaktori / Уредници: Маја Јакимовска-Тошиќ, Звонко Танески, Мартина Зајичкова)

Секција I / Sekcia I

Модератори / Moderátori: Маја Јакимовска-Тошиќ, Peter Ivanič

10.15 – 11.45

Ѓорѓи Поп Атанасов

Македонска академија на науките и уметностите

За глаголското писмо и глаголските ракописи

Илија Велев

Институт за македонска литература, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје

Улогата на св. Методиј во афирмацијата на словенската цивилизација и култура

Маја Јакимовска-Тошиќ

Институт за македонска литература, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје

Придобивките на Методиевата епископија вградени во традицијата на охридската црква

Miloslav Vojtech

Filozofická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava

Spoločná slovensko-macedónska cyrilo-metodská tradícia a jej reflexia v slovenskej literatúre národného obrodzenia

Ацо Гиревски

Богословски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје

За светите Кирил и Методиј и нивното наследство

Димитар Пандев

Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје

Меѓу Методиј Солунски и Партениј Зографски

Igor Tyšš

Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

The Moravian Mission as a Problem of Translation History [Veľkomoravská misia ako problém dejín prekladu]

Ѓорѓи Филипов

ФИНКИ, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје / Европска академија на науките и уметностите

Македонско-словачките односи од осамостојувањето на двете држави до денес / The Macedonian-Slovak relationships since the independency of the both states until today

(дискусија / diskusia) 11.35 – 11.45

11.45 – 12.00 Пауза / Prestávka

Модератори / Moderátori: Илија Велев, Martina Zajíčková

12.00 – 13.35

Peter Ivanič

Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Názvy odvodené z apelatív blato, brod, brus, buk, hloh, javor a lev v slovenskej a macedónskej ojkonymii

Лилјана Макаријоска

Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје

За Синајскиот псалтир и македонските псалтирни текстови од XIII век (од лексички аспект)

Júlia Dudášová-Kriššáková

Ústav rusínskeho jazyka a kultúry Prešovskej univerzity v Prešove

Zo slovensko-macedónskych jazykových vzťahov na lexikálno-sémantickej rovine (na materiáli Celokarpatského dialektologického atlasu)

Веселинка Лаброска, Лилјана Гушевска

Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ / Институт за национална историја, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје

Фразеологијата како одраз на светогледот на словенските народи

Мери Цубалевска

Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје

Лексиката на Охридскиот апостол

Saša Vojtechová Poklač

Filozofická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava

K problematike a k aktuálnym trendom slovensko-južnoslovanskej lexikografie

Јасминка Делова-Силјановска

Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје

Македонско-чешки и словачки јазични врски

Alexander Horák

Jazyková a odborná príprava cudzincov a krajanov - Centrum ďalšieho vzdelávania -

Univerzita Komenského v Bratislave

Osvojovanie si slovenčiny macedónskymi študentmi na Slovensku: špecifický typ kontaktu macedónčiny a slovenčiny

(дискусија / diskusia)

13.20 – 13.35

14.00 – 15.00 Коктел за учесниците на собирот приредува амбасадорот на Р Словачка во Р Македонија **H.E. Martin Bezák / Koktail pre účastníkov sympózia zabezpečuje veľvyslanec Slovenskej republiky v Macedónskej republike J. E. Martin Bezák**

Секција II / Sekcia II

Модератори / Moderátori: Тодор Чепреганов, Veronika Rácová

16.30 – 17.45

Zvonko Taneski

Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Vedecký a prekladateľský prínos Jána Jankoviča do slovensko-macedónskych literárnych a kultúrnych vzťahov / Научниот и преведувачкиот влог на Јан Јанкович во словачко-македонските книжевни и културни врски

Јасмина Мојсиева-Гушева

Институт за македонска литература, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје

Меѓусебните интересирања и придонеси на македонските и словачките слависти

Alica Kuliňová

Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave

Macedónska literatúra pre deti a mládež v slovenských prekladoch

Катерина Петровска-Кузманова

Институт за фолклор „Марко Цепенков“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје

Маските во македонските и во словачките обреди

Martina Zajíčková

Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Obraz smrti v ľudovej balade Slovákov a Macedóncov

Тодор Чепреганов

Универзитет „Гоце Делчев“, Штип

Словачка во идејата за подунавска федерација

(дискусија / diskusia) 17.30 – 17.45

17.45 – 18.00 Пауза / Prestávka

Модератори / Moderátori: Ана Мартиноска, Marek Debnár

18.00 – 19.15

Александар Прокопиев

Институт за македонска литература, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Современиот миг во македонската и во словачката проза

Лорета Георгиевска-Јаковлева

Институт за македонска литература, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Мигрантите во романите „Последниот коњ од Помпеја“ од Павел Виликовски и „Скриена камера“ од Лидија Димковска

Marek Debnár

Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre
Goce Smilevski a stredoeurópska literatúra

Ана Мартиноска

Институт за македонска литература, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Чудесниот свет на Јана Бењова во романот „Кафе Хиена – Планот за испраќање“

Гоце Смилевски

Институт за македонска литература, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Словачките добитници на наградата European Union Prize for Literature

Дарин Ангеловски

Институт за македонска литература, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Интеркултурните перспективи во романот „Се случи на први септември (или некој друг ден)“ од Павол Ранков

(дискусија / diskusia) 19.00 – 19.15

ПЕТОК / PIATOK, 3.7.2015

Секција III / Sekcia III

Модератори / Moderátori: Валентина Миронска-Христовска, Martin Husár

10.00 – 11.15

Валентина Миронска-Христовска

Институт за македонска литература, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Кирилometодиевската традиција во XIX век

Martin Husár

Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre
Včasnostredoveké žrd'ovo-bodné zbrane z územia dnešného Slovenska a Macedónska / Early medieval thrusting pole arms from present-day Slovakia and Macedonia

Маја Ангеловска-Панова

Институт за национална историја, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Кирилometодиевската проблематика во македонската историографија и книжевност

Viktoria Liashuk

Katolícka univerzita v Ružomberku
Slovenský a macedónsky preklady Slova o pluku Igorovom: slová – obrazy

Африм Реџеџи

Институт за македонска литература, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Дали и понатаму книжевноста му треба на светот?

Славчо Ковилоски

Институт за македонска литература, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Људовит Штур и неговата „Книга за словенските народни песни и раскази“

(дискусија / diskusia) 11.00 – 11.15

11.15 – 11.30 Пауза / Prestávka

Модератори / Moderátori: Соња Стојменска-Елзесер, Erika Lalíková

11.30 – 13.00

Erika Lalíková

Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave
Pamäť a identita / Reflexie textov slovenských a macedónskych autorov/

Соња Стојменска-Елзесер

Институт за македонска литература, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Жо Лангера – книжевен документ за тоталитаризмот во Словачка

Елизабета Шелева

Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Наративниот модел на Јурај Шебеста

Veronika Rácová

Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre
Básnik Ján Ondruš v literárnovednej reflexii Zvonka Taneského

Лидија Капушевска-Дракулевска

Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Субверзивната моќ на гротеската во расказите на Јурај Шебеста

Наташа Аврамовска

Институт за македонска литература, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Лицата на смртта во расказите на Петре М. Андреевски и Јурај Шебеста

Мишел Павловски

Институт за македонска литература, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Политиката и театарот (примери од словачкиот и македонскиот театар)

Владимир Мартиновски

Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
Во поетскиот свет на Марија Ференчухова

(дискусија / diskusia) 13.00 – 13.15

ПРОМОЦИИ / PPREZENTÁCIE

- **проф. д-р Александар Прокопиев** – промотивна реч за „Антологијата на македонската книжевност (IX - XXI век)“
- **проф. д-р Лилјана Макаријоска** – беседа за книгата „Просторите на текстот“ (по врвиците на критиката и на академското пишување) од доц. д-р Звонко Танески
- **проф. д-р Јелена Лужина**, промоција на книгата поезија „Индустриска љубов“ од словачкиот автор Петер Шулеј во превод на македонски јазик
- **doc. PhDr. Peter Ivanič, PhD.**, prezentácia nového čísla medzinárodného časopisu Konštantínove listy / Constantine's letters

Затворање на собирот / Uzatvorenie konferencie

14.00 – 15.00 Ручек / Obed